

Minnesanteckningar KLARA granskarmöte 2017-09-12

Datum: 2017-09-12

Tid: klockan 12.00-18.00

Plats: Uppsala

Närvarande

Maria Aveskogh	Uppsala universitet
Helén Frankzén	Landstinget Kronoberg
Karin Hallstensson	Research Institute of Sweden
Hanna Jonsson	Stockholms läns landsting (ordförande)
Marlén Kilberg	Högskolan i Borås
Kristina Laurila	Högskolan i Borås
Javid Miakhel	Nordic Port
Ann-Christin Nilsson	Region Skåne
Kristina Orselius	Linköpings universitet
Belinda Pannagel	Karolinska institutet
Karin Sonesson	SLL/Karolinska sjukhuset
Erik Stenholm	SLL/Karolinska sjukhuset/Karolinska institutet
Cecilia Sundelin	central granskare (sekreterare)
Leif Svanblom	Kungliga tekniska högskolan
Lisa Svedbom	Högskolan i Skövde
Margaretha Åkerholm	Stockholms universitet

§1 Mötets öppnande och presentation av deltagare

Cecilia öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§2 Föregående mötesanteckningar (2017-05-09)

- Diskussionen kring KLARA-id 8118 och 139389 (glidslem). Vad ska gälla för ej märkningspliktiga produkter i databasen? Ej märkningspliktiga produkter utan korrekt säkerhetsdatablad kan vara gula med granskningskommentaren "Ej MP ej SDB". Detta för att alla medlemmar ska ha möjlighet att föra den statistik man vill.
- Knappen "Ej listad produkt" i inventeringsverktyget, när man lägger in en ny produkt, se övriga frågor nedan.
- Release granskningsverktyget nästa månad. Javid kollar om releasen inkluderar att plocka bort rutan för intervallvärde.
- Strålning och Units, kan vi plocka bort de enheterna i systemet? Enheterna går att ta bort helt, eller bara dölja för nya produkter som tillkommer framöver. Det är viktigt för medlemmarna att veta att man har dessa produkter, samt att det finns möjlighet att söka fram dem via en lista. För alla strålkällor finns nu en tilläggsmodul för radionuklider. Javid tar fram en lista över de produkter som har enheterna Strålning och Units idag, så att vi ser hur vanligt förekommande enheterna är. Hanna, Maggan och Cecilia beskriver frågan ytterligare för fortsatt diskussion vid nästa möte.

§3 Information från styrelsen

- Nästa styrelsemöte är den 19/9 (nästa vecka) i Stockholm.
- Ny medlem är Högskolan i Borås.

- KEF kommer att ge ett uppdrag till Nordic Port, att arkivera produkter som inte inventerats sedan 2014.
- Alla medlemmar har fått ett uppdrag från styrelsen om att komplettera ca 240 produkter med UN-nummer. Uppdraget ska vara slutfört 31/12 2017. Vad tycker medlemmarna om att få ett uppdrag? Medlemmarna tycker att det är mycket bra att alla medlemmar får ett ansvar, och är med och bidrar till granskningen. Medlemmar som granskar mycket får dock ännu mer att granska. Hanna tar med sig granskningsgruppens funderingar till styrelsen.
- Observera! Styrelsen kontaktar alltid respektive medlemansvarig (ej granskare) som finns med på kontaktlistan ”Medlemmar” på KEF:s hemsida. Se till att den kontaktlistan är uppdaterad. Kontakta styrelsen om ni vill uppdatera Er kontaktperson.
- Manualer och nomenklatur, Leif Svanblom och Björn Orheim ska göra nomenklaturen i KLARA mer enhetlig. Leif mötte Björn Orheim från Nordic Port i juni för att gå igenom nomenklaturen i systemet och de förbättringsförslag som kommit in. Björn kommer till styrelsemötet i nästa vecka så nomenklaturen kommer att diskuteras vidare där. Leif uppmanar återigen alla granskare att höra av sig om man ser ytterligare nomenklatur som behöver uppdateras.

§4 Information från central granskare

- Uppföljning av gulgranskare maj 2017, resultat. Första uppföljningen av gulgranskare någonsin. Totalt har 25 gulgranskare följts upp, vilket innebär nästan alla som granskat till gult under perioden 20160301-20161231. Fem slumpmässigt utvalda produkter/gulgranskare. Andel produkter utan anmärkning: 27 % (ungefär samma resultat som tidigare uppföljningar av slutgranskare). Brister finns i alla delar av granskningen, mycket viktigt att ni uppmanar era gulgranskare att granska kontinuerligt!

Granskningsgruppen har tidigare diskuterat hur många produkter en gul- respektive slutgranskare behöver granska per år för att få vara kvar som granskare. Diskussionen skulle fortsätta efter att uppföljningen av gulgranskare var genomförd. (På Karolinska institutet exempelvis förlorar man sin granskarbehörighet om man inte loggat in i systemet på sex månader.) Är det en fråga för KEF? Hanna tar med sig frågan till styrelsen.

- Rapport från höstens gulgranskarutbildning 5-6/9 2017. Vid utbildningen deltog sju deltagare från sju olika medlemsorganisationer. Av dessa kommer några även att gå slutgranskarutbildningen i oktober. De nya gulgranskarna vill gärna ha en granskningsrekommendation från KEF för att få stöd för att granska mer i sin respektive tjänst. Hanna tar upp det med styrelsen.

Vid utbildningen kom också följande frågor:

- 1) Hur kommer det sig att gulgranskare inte kan definiera enhet?
Granskningsgruppen är överens om att låta gulgranskare kunna definiera enhet.
Hanna tar med sig frågan till styrelsen.

- 2) Hur kommer det sig att gulgranskare inte kan klicka gasflaska?
Granskningsgruppen är överens om att låga gulgranskare kunna använda funktionen, som troligen blir tillgänglig när de får definiera enhet. Hanna tar med sig frågan till styrelsen.
 - 3) När kan vi börja använda klickrutan ”PBT/vPvB”? Den används ännu inte eftersom det inte är entydigt vad ett klick i rutan innebär, eventuellt behöver knappens rubrik förtydligas. Vi avvaktar med att använda knappen eftersom säkerhetsdatabladet ännu ej är anpassade.
 - 4) Deltagarna vill förlänga gulgranskarutbildningen med ytterligare en dag, till totalt tre dagar. Se övrig fråga nedan.
 - 5) Förslag från en av deltagarna att kunna klicka upp SDB i höger granskningsfönster (när man granskar en produkt i vänster granskningsfönster). Cecilia har skickat förslaget till Lennart på Nordic Port.
- Slutgranskarutbildning 24-25/10 2017. Anmälan skickas till Cecilia cecilia.sundelin@blueapple.se

§5 Information från mötesdeltagarna

Punkten utgår på grund av tidsbrist.

§6 Granskningsfrågor från kvalitetssamordnare Hanna Jonsson

- Kapsel som kit i KLARA (Ewa Hansing-Årman, SLL)
Problem med att produkter som inventerats med enheten kit inte kommer med i statistiken. Hur löser medlemmarna detta idag? På Karolinska sjukhuset (KS) har man gjort en kartläggning för hand som kommer kunna ligga till grund för uppskattningar framöver. KS kommer inte ta hjälp av KLARA för att summera mängderna, bara för att hålla koll på vilka produkter som finns. På Karolinska institutet gäller detta även brandfarliga produkter som inventerats i enheten kit, som ej går att få fram mängd för. Omröstning i granskningsgruppen. Fråga: Tycker du att man som granskare ska få lägga till en koncentration i produktnamnet om den är av betydande art? Ja enligt granskningsgruppen. Hanna meddelar Ewa.

§7 Föranmälda frågor från granskarna (anmäls senast 1/9 till Cecilia)

Jenny Rosell 20170823:

1) Användningsområden. Det gäller valet av användningsområde när vi lägger in produkterna i KLARA.

Bekämpningsmedel är ett samlingsnamn för både växtskyddsmedel och biocider.

Desinfektionsmedel är en biocid och därmed ett bekämpningsmedel.

Det är således inte helt klart vilket användningsområde som ska användas.

Är tanken att alla bekämpningsmedel förutom desinfektionsmedlen ska registreras som bekämpningsmedel eller finns det någon annan tänkt indelning?

Jag vill gärna kunna använda KLARA i mitt uppföljningsarbete.

Ett uppföljningsområde är att se vilka av våra produkter som är biocider, för att sedan kunna se om de är godkända. Jag önskar därför att vi bara använder användningsområdet

desinfektionsmedel/bekämpningsmedel till de produkter där leverantören/tillverkaren har sagt att det är ett desinfektionsmedel/bekämpningsmedel. Och att i de fall där produkten inte är ett desinfektionsmedel/bekämpningsmedel enligt leverantören används ett annat passande användningsområde som t.ex. *Lab- och forskningskemikalie* eller *Kemtekniska produkter*.

Ett exempel är produkterna med KLARA id 112407 och 487. Båda innehåller väteperoxid men bara den ena leverantören har angett att produkten är ett desinfektionsmedel (112407). Det får till följd att bara den ena produkten behöver vara godkänd. Där skulle jag gärna se att produkt 112407 har användningsområdet *Desinfektionsmedel* och produkt 487 *Lab- och forskningskemikalie*. Ett problem är dock att för produkt 487 finns det bara ett säkerhetsdatablad från en av de 12 angivna leverantörerna. Det går därför inte att klargöra om någon av de andra leverantörerna har registrerat sin produkt som biocid eller inte.

Mot bakgrund av ovanstående önskar jag lyfta problematiken med att flera leverantörer läggs på en produkt. Dels gäller det biocider där olika leverantörer bedömer produkterna olika. Sedan har vi skillnaderna i klassificeringen, produktens användningsområde och hur den ska hanteras. Därtill har vi exponeringsscenerierna och Reach-registreringsnumren som kan skilja sig åt. Jag ser därför gärna att varje produkt har ett specifikt KLARA-nr för varje leverantör. På så sätt ser jag det som att inventerarna lättare kan se vilken produkt de har, riskbedömningarna kan utgå ifrån deras specifika produkt, det blir lättare att kontrollera att produkterna uppfyller lagkraven och lättare att säkerställa att uppgifterna är rätt i KLARA.

Om granskningsgruppen samtycker är jag gärna behjälplig i arbetet att ändra i KLARA så att det blir lättare att se vilka produkter som är desinfektionsmedel/bekämpningsmedel och därmed måste vara godkända för att få användas.

Svar: Granskningsgruppen är eniga om att vi kan behöva en förbättring i systemet kring Biocider/bekämpningsmedel/Desinfektion. Hanna kontaktar Jenny som får i uppdrag att formulera ett förslag kring hur det kan se ut.

2) Att aggregera ämnen enligt förordningen om tvätt- och rengöringsmedel blir ibland dubbeljobb och missvisande. Se exemplet KLARA-id 116150 där nonjoniska tensider är ämnet med CAS 9043-30-5 och förtjockningsmedel är ämnet med CAS 9004-62-0. Fler liknande exempel finns (KLARA-id 163524 ytterligare exempel)

Svar: Varför ska vi även aggregera ämnen enligt förordningen om tvätt- och rengöringsmedel? Hanna och Cecilia tittar mer på dessa produkter och tar reda på varför man vill aggregera dessa ämnen.

Margaretha Åkerholm 20170825:

1. Uppdatering av kit

När man granskar ett kit efter ”nya sättet” lägger man ju komponenters SDB direkt på/till komponenten och under leverantören ska enbart Kit innehåll/Kit content sparas. Men om kitet tidigare var granskat enligt gamla sättet måste man väl låta de gamla SDB vara kvar under leverantören för historikens skull? Fast det blir ju lite konstigt för användarna? Eller ska vi spara om dem under komponenterna? Hur gör jag? Är 82995 rätt? (Tillägg: Se även KLARA-id 93851.)

Svar: Granskningsgruppen säger ja, det är korrekt som det är nu. Det vill säga det är OK att de gamla SDB syns på SDB-fliken även om de nya syns på Klassificerings-fliken.

Kristina Orselius 20170828:

1. KLARA id 33776, Grafco SILVERNITRAT-APPLIKATORER (kit). Synonymerna ospecifika, man vet inte vilket fabrikat som avses. Ska synonymerna vara kvar? Säkerhetsdatablad behöver uppdateras, svensk leverantör?

synonymer			
 Lapispenna			
 Lapispinne			
 Lapissticka			
 Silvernitratticka			

Svar: Kristina kollar upp vilka av synonymerna som stämmer och kompletterar dem med leverantörens namn.

2. KLARA id 160906, Svinto Tvålull, ej märkningspliktig. Ska den vara kvar som grön eller ska den arkiveras så att fortsättningsvis inte någon ny kan inventerad på den?
Svar: Ja, låt den vara kvar som grön eftersom produkten innehåller kemikalier.

3. KLARA-id 802 Formaldehyd 24% har arkiverats eftersom SDB är felaktigt.
Svar: Låt produkten vara grå.

Belinda Panagel 20170831:

1. Produktstatus kontra klassificering (gammal lagstiftning/CLP-lagstiftning). Vilken klassificering ska vi egentligen kräva för en ny slut-/omgranskad produkt?
Svar: Från och med den 1 juni 2017 är det bara CLP-lagstiftningen som gäller (den gamla lagstiftningen slutade gälla då). Hur ska vi hantera slutgranskade produkter som bara har gammal lagstiftning? I första hand ska man kontakta leverantören och be om ett SDB med CLP-klassificering. Om det inte går att få tag på ett SDB med CLP-klassificering ska produkten arkiveras.

Cecilia Sundelin 20170831:

1. Se KLARA-id 180465. SDB innehåller meningen ”Innehåller 5-chloro-2-methyl-2H-isothiazol-3-one. Kan orsaka en allergisk reaktion” men inte frasen EUH208. Hur gör vi, ska vi skriva in H-angivelsen eller inte?
Svar: Be leverantören koda frasen i sitt SDB och lägg in den i KLARA. Vi ska inte koda några faroangivelser.

Javid Miakhel 20170901:

1. Kit från Hampton research ska innehålla tiotals ämnen. I de nya SDB anger de vilken komponent som innehåller vilket ämne. Ska man ta in samtliga ämnen. Se id-131648
Svar: Ja alla ingående ämnen ska aggregeras.

2. KLARA id-162812 heter INSTRUMENT NITROGEN 5.0 och består till $\geq 99,95$ % av kväve. Den är ju komprimerad kväve och har samma klassning och UN-nummer som 12415. Ska den behandlas som en produkt för sig eller ersättas med 12415.
Svar: Den kan ersättas. Kristina Orselius ersätter på morgondagens arbetsmöte.
3. Är GHS och CLP likvärdiga? T.ex. 108407
Svar: Nej, eftersom GHS inte är enligt europeisk lagstiftning. Har vi bara GHS kan vi inte godkänna det som ett SDB enligt europeisk lagstiftning.

§8 Övriga frågor

1. Om ett kit har komponent(er) med UN-nummer, vilket UN-nummer ska anges i fältet för UN-nummer? (Cecilia)
Svar: Om leverantören inte angett ett UN-nummer för hela kitet, har granskningsgruppen önskemål om att kunna skriva in UN-nummer från den kitkomponent som har UN-nummer, och samtidigt ange en kommentar om vilken kitkomponent som har UN-nummer. Om två eller fler av kitkomponenterna har UN-nummer, önskar granskningsgruppen ange samtliga UN-nummer (separerade med kommatecken) samt ange kommentar om vilka kitkomponenters UN-nummer som skrivits in. Javid avråder oss från att ange fler UN-nummer, då det påverkar rapporter mm. för brandfarlig vara. Diskussionen fortsätter på nästa möte.
2. Drift- och underhållsavtal med Nordic Port (Hanna/Magnus Strand)
Magnus Strand undrar om granskningsgruppen har några tankar kring gällande avtal som varje enskild medlem har med Nordic Port? Är det någon medlem som nyligen förnyat sitt avtal (via upphandling eller ej) och kan ge bra tips? Helén Frankzén berättade att Region Kronoberg nyligen förlängt befintligt avtal utan ändringar. Granskningsgruppen rekommenderar Magnus att kontakta medlemmar som nyligen upphandlat KLARA för att få tips.
3. Vid gulgranskarutbildningen 5-6/9 framkom önskemål från de nya gulgranskarna att förlänga utbildningen med ytterligare en dag, till totalt tre dagar. Förslag om att eventuellt börja med granskardagar där alla granskare bjuds in, alternativt bjuda in även gulgranskare till våra arbetsmöten (dag 2)? Granskningsgruppen vill börja med att bjuda in lokala gulgranskare, det vill säga att man i mån av plats bjuder in gulgranskare som tillhör medlemmar som har nära. Förslaget innebär i så fall att man skickar ut en inbjudan till gulgranskare när sista anmälningssdag är passerad, för att veta hur många platser som finns kvar. Hanna tar med dig frågan till nästa styrelsemöte. Lokala gulgranskare behöver i så fall meddelas aktuella datum med något längre framförhållning än 10 dagar (sista anmälningssdag).
4. Namnförslag knapp "Ej listad produkt" Förslag: Jag hittar inte produkten i KLARA databas och vill därför lägga in en NY PRODUKT. Förslag till ny text på knappen blir alltså NY PRODUKT. Observera att förslaget också innebär att texten ska ändras i meningen som står innan knappen. Cecilia skickar granskningsgruppens förslag till Catarina.

§9 Nästa möte

Nästa möte blir 5-6 december 2017 i Stockholm (Stockholms läns landsting).
Mötena därefter blir 7-8 februari 2018 i Malmö, samt 15-16 maj 2018 i Linköping.

Cecilia Sundelin 2017-09-12